



Handläggare: Lars Cedergrund
Region Innerstad
Tillgänglighetsprojektet
Tel: 08 508 262 68
lars.cedergrund@gfk.stockholm.se

2002-11-28

Dnr 99-005-366

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

Tillgänglighetsprojektet, åtgärdsprogram 2003.

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Gatu- och fastighetsnämnden godkänner föreslagen plan för disponering av 2003-års medel och föreslagen treårsbudget för att öka tillgängligheten inom staden.
2. Gatu- och fastighetsdirektören ges delegation att upphandla entreprenader inom den godkända åtgärdsplanen även för belopp över 5 Mnr.
3. Nämnden underrättar samtliga stadsdelsnämnder om beslutet.

Olle Zetterberg

Göran Gahm

Lars Cedergrund

SAMMANFATTNING

I 2002-års budget för gatu- och fastighetsnämnden fanns upptaget ett anslag på 100 Mnr för att fortsätta arbetet med tillgänglighetsskapande åtgärder för att underlätta för människor med funktionshinder inom stadens fastigheter och i den offentliga miljön. Målsättningen var att Stockholm ska bli världens mest tillgängliga /huvud/stad.

I kommunstyrelsens förslag till budget 2003 för gatu- och fastighetsnämnden står att samma ambitionsnivå som tidigare ska gälla för att öka

\\web01\inetpub\gfk.yourvoice.se\work\2002-12-17\Tjut\21.doc

Bilaga 1: Förslag till åtgärder för år 2003.

Bilaga 2: Budgetförslag till treårsplan för Tillgänglighetsprojektet.

den fysiska tillgängligheten i staden. Ansträngningar för att verkligen använda pengarna på ett klokt sätt måste göras inte minst utifrån lokala initiativ. Arbetet ska alltid ske i samråd med handikapporganisationerna och dess representanter i lokala och centrala handikappråd.

För Tillgänglighetsprojektet finns medel upptagna i budgeten för år 2003 med 100 Mnkr. Kontoret föreslår nu åtgärder för de budgeterade medlen enligt bilaga 1, för år 2003, som innehåller arbeten från 2002-års program som ej har färdigställts och nya föreslagna åtgärder.

Åtgärdsplanen med den utökade budgeten på 100 Mnkr behandlas i handikapprådet den 5 december 2002.

UTLÅTANDE

Bakgrund

I 2002-års budget för gatu- och fastighetsnämnden fanns upptaget ett anslag på 100 Mnkr för att fortsätta arbetet med tillgänglighetsskapande åtgärder för att underlätta för människor med funktionshinder inom stadens fastigheter och i den offentliga miljön. Målsättningen var att Stockholm ska bli världens mest tillgängliga /huvud/stad.

I kommunstyrelsens förslag till budget 2003 för gatu- och fastighetsnämnden står att samma ambitionsnivå som tidigare ska gälla för att öka den fysiska tillgängligheten i staden. Ansträngningar för att verkligen använda pengarna på ett klokt sätt måste göras inte minst utifrån lokala initiativ. Arbetet ska alltid ske i samråd med handikapporganisationerna och dess representanter i lokala och centrala handikappråd.

För Tillgänglighetsprojektet finns medel upptagna i budgeten för år 2003 med 100 Mnkr. Kontoret föreslår nu åtgärder för de budgeterade medlen enligt bilaga 1, för år 2003, som innehåller arbeten från 2002-års program som ej har färdigställts och nya föreslagna åtgärder.

Analys

Arbetet med tillgänglighetsfrågorna har en fortsatt ökad positiv utveckling inom kontoret och i samarbetet med andra förvaltningar. Vid större ombyggnader utanför tillgänglighetsprojektet har en ökad vilja att lösa tillgänglighetsfrågorna på ett positivt sätt kunnat konstaterats även om estetiska synpunkter och tillgänglighetsfrågorna kan komma i konflikt.

Samråd

Även för år 2002 har åtgärder tillkommit efter förslag från och i samarbete med kontoret, stadsdelsförvaltningarna, handikappråden och handikapporganisationerna. Dessutom har i år medel avsatts för åtgärder från tillgänglighetsplanerna i de tre pilotstadsdelarna, Bromma, Vantör och Östermalm.

Förslagen från stadsdelsförvaltningarna och tillgänglighetsplanerna har behandlats i resp handikappråd.

Åtgärdsplanen för år 2003 har behandlats i gatu- och fastighetsnämndens handikappråd med kontorets tidigare budget för Tillgänglighetsprojektet på 50 Mnkr. Åtgärdsplanen med den utökade budgeten på 100 Mnkr behandlas i handikapprådet den 5 december 2002. Om det visar sig vid planering och detaljprojektering att något åtgärdsförslag inte är av tillräcklig tillgänglighetsförbättrande karaktär vill rådet senare ha möjlighet att kunna stryka ett sådant delprojekt.

Under 2003 fortsätter ett samarbete med FUB, Föreningen för Utvecklingsstörda Barn, Ungdomar och Vuxna, som påbörjades hösten 2001 mellan Tillgänglighetsprojektet, FUB och Ansgariegården. I projektet "Jag åker själv" belyses vad som kan vara problem för personer med utvecklingsstörning då de själva ska ta sig fram och hitta i staden samt hur man kan åtgärda dessa problem.

Ett samarbete pågår med Göteborg och Malmö för att utbyta erfarenheter angående tillgänglighetsarbetet i de tre städerna.

I kommunstyrelsens förslag till budget 2003 för gatu- och fastighetsnämnden anges att i syfte att uppmärksamma och utveckla arbetet med att göra Stockholm tillgängligt ska staden anordna en årlig konferens i samarbete med lämpliga aktörer.

Konsekvenser

-ekonomiska

Medel för Tillgänglighetsprojektet finns upptagna i budgeten för år 2003 med 100 Mnkr.

Vissa förslag till åtgärder i planen för år 2003 medför ökade driftkostnader för kommande år.

När det gäller de ökade drift- och underhållskostnaderna p g a investeringar inom tillgänglighetsprojektet med de budgeterade medlen 100 Mnkr, måste dessa tillsammans med kapitaltjänstkostnaderna täckas genom ökade driftanslag för år 2004 med ca 4,0 Mnkr och för kommande år med ca 9,5 Mnkr.

-miljö

De flesta föreslagna tillgänglighetsåtgärderna har positiva miljökonsekvenser.

Vid ändrad markanvändning kommer åtgärderna att genomgå en tidig miljöbedömning. I övrigt skall kontorets miljöpolicy följas vid upphandling och genomförande.

-måluppfyllelse

”Världens mest tillgängliga /huvud/stad senast år 2010” – för gatu- och fastighetsnämndens ansvarsområde att uppfylla detta stora mål för hela stadens verksamhetsområde görs ännu ett steg framåt.

Projektet efterlyser dock fortfarande en samlad satsning från alla förvaltningar och kommunala bolag inom staden för att samtidigt få samordningseffekter och kunna erbjuda medborgarna en färdig lösning för hela funktioner. En tillgänglighetskoordinator som skulle vara centralt placerad och som skulle arbeta inom staden men också med övriga aktörer på marknaden skulle kunna öka takten på tillgänglighetsarbetet. Ett stort arbete är t ex att bygga om entréer i Stockholm och förbättra tillgängligheten till kollektivtrafiken för att minska färdtjänstberoendet.

Kontorets förslag/synpunkter

Arbetet med att göra Stockholm till en stad för alla kommer inom den yttre miljön och i gatu- och fastighetskontorets fastigheter att fortsätta under 2003.

Handlingsplanen för arbetet under perioden 1999-2002 ligger till grund för arbetet också under 2003 och en ny handlingsplan för perioden 2003-2006 tas fram under våren 2003. Handlingsplanen grundar sig på stadens handikapplan och visar inom vilka områden projektet kommer att bedrivas inom perioden.

Ett budgetförslag till treårsplan för Tillgänglighetsprojektet redovisas i bilaga 2.

Kontoret har påbörjat och har för avsikt att under nästa år och de kommande 2-3 åren upprätta tillgänglighetsplaner för varje stadsdel. Dessa planer ska visa hur tillgänglighetsarbetet bedrivs i stadsdelen, vilka problem som finns för de boende och de som rör sig i stadsdelen, vad som återstår att åtgärda för att förbättra tillgängligheten för de funktionshindrade, med prioriteringar och möjlighet att ange kostnader. Planerna kommer att gälla de tillgänglighetsfrågor som berör gatu- och fastighetsnämndens ansvarsområde. Naturligtvis skulle en heltäckande tillgänglighetsplan göras över stadsdelen där även kollektivtrafik, affärscentra, bostadshus mm tas med. Arbetet med tillgänglighetsplanerna görs i samråd med stadsdelsförvaltningarna, handikappråden, övriga byråer inom kontoret etc Färdtjänsten och SL. Under 2003 beräknas arbetet med 4-5

tillgänglighetsplaner genomföras med inventeringar av de prioriterade gångstråken. Inventeringarna utförs av sommarpraktikanter från högskolorna.

Kommunförbundet arbetar med en handbok, ett projekt som syftar till att hjälpa kommunerna med arbetet att upprätta tillgänglighetsplaner och konceptet till handboken har legat till grund för kontorets tillgänglighetsplaner.

Arbetet med ledstråk för synskadade kommer att i samråd med SRF fortsätta under nästa år med försök med olika taktila material.

Utvecklingsarbeten pågår inom kontoret, i andra kommuner och i andra länder. Ett standardiseringsarbete pågår i landet och ett inom EU för att ta fram bra taktila plattor för att använda i bl a ledstråk. Tillgänglighetsprojektet har representant med i båda dessa arbeten.

Ombyggnad av övergångsställen fortsätter under 2003 till vår stockholmsmodell som underlättar både för rullstolsanvändare och synskadade som använder vit käpp.

En inventering i innerstaden av övergångsställen och ränn达尔, under sommaren 2001, med ny teknik med navigationssystemet GPS och bärbar dator visade att av innerstadens ca 3650 inventerade övergångsställen var då ca 550 ombyggda till stockholmsmodellen. Av ca 12000 inventerade ränn达尔 var 1335 bytta till den nya rännaldsplattan som är framtagen under år 2000 av kontoret för att underlätta för rullstolsanvändare, rullatoranvändare och synskadade med vit käpp. Arbetet med att byta ut ränn达尔 fortsätter även det nästa år.

Förbättringar på gångbanor och gångvägar kommer att utföras även nästa år. Dessa kan bestå i att minska sidolutningar, utforma gräns mellan gång- och cykelbanor, justera ytbeläggning, dränera, komplettera med bänkar och belysning etc. Alla dessa åtgärder har tillkommit efter önskemål från funktionshindrade personer och behandlats i resp. stadsdels handikappråd. I vissa fall kan dessa åtgärder uppfattas som underhållsåtgärder och självfallet finns det en gråzon mellan vad som är förbättringar, investeringar och vad som är eftersatt underhåll.

Samtidigt utförs ju också tillgänglighetsförbättrande åtgärder såsom ombyggnad av övergångsställen, byten av rännaldsplattor inom drift- och underhållsbudgeten när underhållsarbeten utförs.

Utplacering av anpassade soffor/bänkar för rörelsehindrade kommer att fortsätta liksom montering av armstöd på befintliga soffor som saknar sådana.

Räcken med ledstång monteras i trappor, ramper och backar och kontrastmarkeringar utförs i trappor.

Ett fortsatt samarbete med SL sker även nästa år angående hissar vid tunnelbanestationer.

En hiss vid Fyrverkarbacken verkar nu komma till stånd under 2003 efter förseningar p g a markreglering. Den hissen byggs av två bostadsrätts-

föreningar och kommer att skötas av dessa föreningar. Tillgänglighetsprojektet ger ett ekonomiskt stöd i form av ett bidrag till byggnationen.

Några lekplatser kommer att anpassas för funktionshindrade barn och föräldrar. Det som görs är att se till att man kommer till platsen med rullstol, att vissa lekredskap görs tillgängliga, är anpassade för olika funktionshindrade osv. Intill vissa lekredskap utbytes sanden till mjuk gummimatta som är möjlig att köra med rullstol på, sandlådor förhöjs, särskilda gungor monteras osv. För synskadade barn kan också mycket göras och Tillgänglighetsprojektet har studerat en nybyggd lekplats vid Tomtebodas Skolans Resurscenter i Solna och har kontakt med dess entusiastiska arkitekt. Som ett led i dessa kontakter kommer lekplatsen Båtsmanstorpet i Riksby att göras tillgängligt speciellt för synskadade barn.

Några parker eller parkavsnitt görs mer tillgängliga även under nästa år då man försöker minska lutningar på gångvägar, ersätta eller komplettera trappor med ramper, förstärka belysningen med bländfria armaturer, placera ut anpassade soffor med armstöd, ej plantera allergiframkallande träd och buskar osv.

Samarbetet på Södermalm med Färdtjänsten, SL och omsorgsenheterna på Södermalms stadsdelsförvaltningar kring bl a busslinje 66 kommer att fortsätta under 2003 med genomförande av åtgärder utmed busslinjens sträcka. Syftet med projektet är att möjliggöra för funktionshindrade att åka buss istället för färdtjänst. Samarbetet har efter nästa år pågått i tre år och statsbidrag söks för hälften av nedlagda kostnader. Under nästa år beräknas 18 hållplatser att byggas om samt ett stort antal övergångsställen i närheten av varje hållplats.

För att förbättra tillgängligheten inom kulturområdet ska 5 Mnkr användas enligt plan som upprättas av kulturnämnden.

Vidare kommer 10 Mnkr att användas för att göra idrottsanläggningar mer tillgängliga enligt plan som tas fram av idrottsnämnden.

Arbetet med att förbättra tillgängligheten i Fastighetsförvaltningens byggnader går trögt med hyresfinansiering då stadsdelsförvaltningarna har sparkrav liksom även Fastighetsförvaltningen. Kontoret föreslår inför nästa år att 3 Mnkr avsätts ur Tillgänglighetsprojektets budget såsom ett bidrag från kontorets anslagsfinansierade verksamhet till Fastighetsförvaltningen för att förbättra tillgängligheten i deras byggnader. Tillgänglighetsprojektet upprättar i samråd med Fastighetsförvaltningen en plan över vad som ska utföras.

I kommunstyrelsens förslag till budget 2003 för gatu- och fastighetsnämnden står att under 2002 har kommunstyrelsen beslutat om en underhållsplan för Stadshuset. Förutom underhåll ingår även investeringar. Vidare ingår att förbättra tillgängligheten i Stadshuset. Gatu- och fastighetsnämnden åläggs nu att genomföra underhållsplanen.

Tillgänglighetsprojektet har gjort en inventering i Stadshuset ur tillgänglighetssynpunkt och kan vara en resurs i detta arbete.

Det nu framtagna förslaget till åtgärdsplan för år 2003 enligt bilaga 1, innehåller åtgärder för 100 Mnkr och består av de åtgärder från 2002-års plan som inte kommer att hinna utföras under detta år och resten med nya åtgärder som är framtagna i samråd med stadsdelsförvaltningarna, handikappråden och handikapporganisationerna.

Kontoret har valt att ta med och redovisa delprojekt i nästa års plan som kostnadsbedömts till något mer än de budgeterade 100 Mnkr för 2003 för att ha en marginal då projekten inte är detaljstuderade, tidsplanen är svårbedömd och kostnadsbedömning och finansiering eller delfinansiering ej är fullt utredda. Ett samarbete kommer att ske efterhand mellan kontoret, stadsdelsförvaltningarna och resp handikappråd om vilka projekt som kan genomföras och vid vilken tid.

Åtgärdsplanen för år 2003 har behandlats i gatu- och fastighetsnämndens handikappråd med kontorets tidigare budget för Tillgänglighetsprojektet på 50 Mnkr. Åtgärdsplanen med den utökade budgeten på 100 Mnkr behandlas i handikapprådet den 5 december 2002.

Om det visar sig vid planering och detaljprojektering att något åtgärdsförslag inte är av tillräcklig tillgänglighetsförbättrande karaktär vill rådet senare ha möjlighet att kunna stryka ett sådant delprojekt.

Trots att mycket förberedelsearbeten kommer att kunna göras under vintern och våren vill kontoret erinra om att den här typen av projekt med många små delprojekt har svårigheter med att av olika anledningar få alla utförda. Kontoret förutsätter att justeringar i planen inom den ekonomiska ramen av denna anledning även nästa år kan utföras.

Handlingsplanen och åtgärdsplanen för 2003 utgör stommen i gatu- och fastighetsnämndens handikapplan för år 2003.

Kontoret föreslår att gatu- och fastighetsnämnden godkänner föreslagen åtgärdsplan med budget på totalt 100 Mnkr för år 2003 enligt bilaga 1 bestående av ej färdigställda åtgärder från 2002-års plan och resten nya åtgärder och föreslagen treårsbudget enligt bilaga 2.

SLUT